

Onze nucleaire huishouding.

Ivan Van de Clout
Hoofdeconoom
Itinera Institute

Twee weken geleden gebeurde bij het Instituut voor Radio-elementen (IRE) in Fleurus een lozing van radioactief jodium. Dit incident doet opnieuw vragen oproepen over de heikele kwestie hoe dergelijke risico's te beheren.

De economische analyse van rechtsregels suggereert een eenvoudige oplossing: verplicht operatoren tot een sluitende verzekering. Bij het bepalen van de verzekeringspremie zal rekening gehouden worden met de waarschijnlijkheid van een incident en de ernst ervan.

Het probleem bij een nucleair incident is enerzijds dat deze elementen niet zo eenvoudig te bepalen zijn. Anderzijds zal men al snel tot de onverzekerbaarheid van echte catastrofes oplopen. Voor het inschatten van de kans op een nucleair ongeval bestaat er een internationaal erkende classificatiemethode. Wat er absoluut bij verteld moet worden is dat er een grote onzekerheid bestaat rond deze waarschijnlijkheid. Voor West-Europa kan de feitelijke kans uiteindelijk wel 15 keer groter dan wel kleiner uitvallen. Ten tweede moet er een bovengrens gesteld worden aan de maximale schade van het incident. Daar loopt het bij echte catastrofes echter mis. Zo wordt de schade van het Tsjernobyl-incident geschat op vele honderden miljarden euro's. Het is duidelijk dat weinig verzekeraars dergelijke bedragen kunnen uitkeren. Dit besef leidde in de jaren 50 en 60 alvast tot de verplichte aansluiting van een nucleaire operator bij een nationale pool. Meer en meer werden deze risico's internationaal herverzekerd zodat in feite het risico, financieel alvast, wereldwijd gedragen wordt.

Onze nucleaire huishouding.

Een groot punt van discussie hierbij is de praktijk om de financiële aansprakelijkheid van de operator te beperken tot een bepaald bedrag (700 miljoen euro volgens de conventie van Parijs).

Er zijn inderdaad grenzen aan verzekerbaarheid maar anderzijds moet er ook een voldoende stimulans van uitgaan om zogenaamd veiligheidsmaatregelen te nemen. Dus vruchtbaarder dan de eindeloze discussie te voeren over wat de maximale financiële aansprakelijkheid dan wel moet zijn, lijkt me de juiste stimulansen voorzien om tot een optimale veiligheid te komen. Een incident zoals in Fleurus zou dan ook moeten leiden tot een hogere verzekeringspremie. Instructief is hierbij te denken aan een bonus-malus zoals voor een autoverzekering. Vooral het feit dat het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC) pas dagen nadien werd ingelicht zou tot strafpunten moeten leiden met financiële consequenties voor het Instituut voor Radio-elementen.

Het is onze verdomde plicht om de burgers optimaal te beschermen en hiervoor moeten we inderdaad onze interne nucleaire huishouding op orde hebben. Anderzijds mag ons dit niet verblinden voor de realiteit dat veel hogere risico's buiten onze landsgrenzen liggen. Zo wordt tussen de 40 en 50% van het nucleaire gezondheidsrisico van de Belgische inwoners gegenereerd door nucleaire sites in Oost-Europa. Moesten we investeren in op het opschroeven van deze installaties tot een lager risico-categorie dan zou het gemiddelde mortaliteitsrisico maar liefst dalen met 90%. Het meest rationele om onze veiligheid om dit vlak te beschermen lijkt paradoxaal genoeg dan ook investeren buiten onze grenzen.

Ivan **Van de Cloot**
Hoofdeconoom
Itinera Institute

Reeds verschenen in
De Morgen

Onafhankelijke denktank en doetank voor duurzame economische groei en sociale bescherming.
"Think-tank" et "do-tank" indépendant pour une croissance économique et une protection sociale durables.

Itinera Institute VZW-ASBL
Boulevard Leopold II Laan 184d - B-1080 Brussel - Bruxelles
T +32 2 412 02 62 - F +32 2 412 02 69
info@itinerainstitute.org www.itinerainstitute.org

Verantwoordelijke uitgever - Editeur responsable: Marc De Vos, Directeur